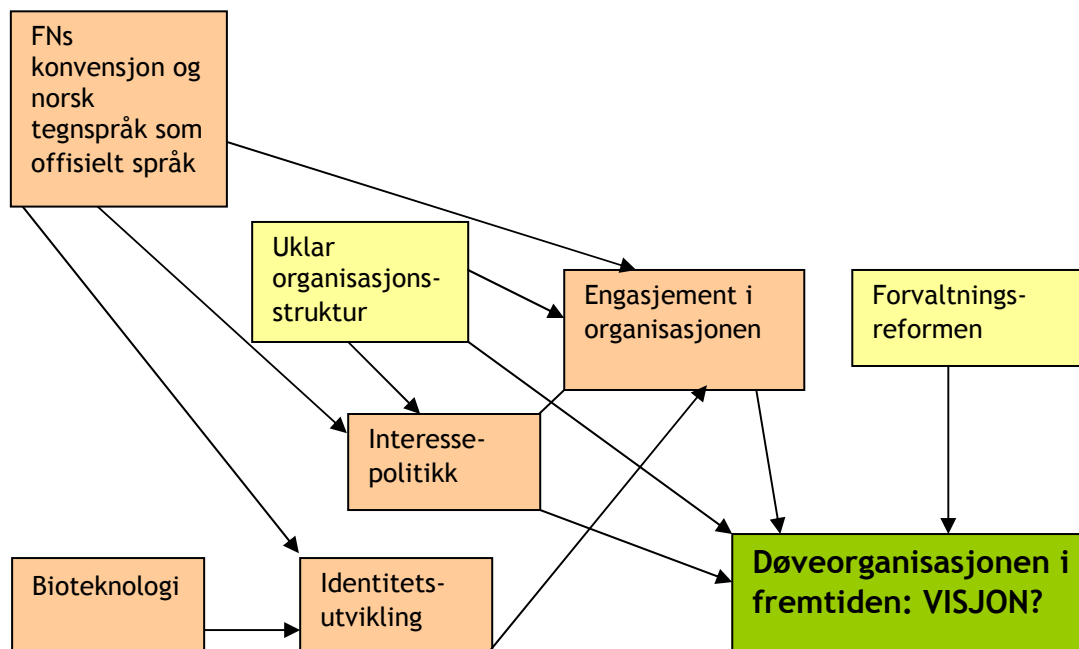

Endringsmodell

Forsøk på å kartlegge faktorer som påvirker vår organisasjon

Et utvalg satt ned av landsmøtet i 2007 har jobbet med å se på endringer for Norges Døveforbund som organisasjon, herunder arbeid med regionalisering av døveforbundets organisasjonsstruktur.

Utvalget har som bakgrunn for arbeidet laget en enkel modell som er et forsøk på å kartlegge endringer som påvirker oss som organisasjon, enten de er interne eller eksterne. De røde og gule feltene peker alle på forhold som det antas vil påvirke oss i tiden som kommer. De av disse feltene som har rød bakgrunn, vil det bli forelesninger om under ny giv-kurset.

Under kurset skal vi drøfte disse endringene, og vi skal reflektere rundt hvordan vi som ledere i døveorganisasjonen kan påvirke endringsprosessene enten de skjer eksternt eller i vår egen organisasjon.

Endring krever endringsledelse. Ledelse utøves av organisasjonslederne - og det er oss. Derfor blir det også foredrag om ledelse. Nå er vi samlet til kurs for nettopp å kunne ta til oss de endringer som vil skje, og være forberedt og lede organisasjonen inn i en ny tid.

Denne modellen sendes ut på forhånd. Det bes om at alle deltakerne tenker gjennom hva hvert enkelt punkt kan bety for oss alle i tiden som kommer. Vi tar

opp tråden igjen under kurset og får rikelig med tid til å reflektere sammen de to dagene kurset varer.

FNs konvensjon og tegnspråk som offisielt språk

FN har vedtatt en konvensjon for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Tegnspråk nevnes her i fem ulike artikler. Norge har signert denne konvensjonen, og den blir dermed et viktig redskap som styrker vår organisasjons politiske gjennomslagskraft.

Stortingsmelding 35: *Mål og mening* foreslår at tegnspråk blir offisielt språk i Norge ved at språket innlemmes i en ny, allmenn språklov. Dette er et stort skritt framover for døveorganisasjonen, og statusen som tegnspråk nå vil få, styrker vårt eksistensgrunnlag på flere måter.

Bioteknologi

Ny forskning utfordrer oss som døveforbund, fordi stadig flere nyvinninger vil redusere fenomenet døvhet i fremtiden. Endringer foregår på minst tre områder: for det første utvikles cochleaimplantat-teknologien hurtig, slik at apparatene blir sterkere og sterkere, samtidig som de reduseres i størrelse. Snart vil man innoperere implantatet slik at det ikke er synlig. For det andre foregår det omfattende forskning innen genteknologi og DNA, som gjør at kunnskap om årsaker til døvhet kan avdekkes på et tidligere tidspunkt. Slik kunnskap kan gjøre at fenomenet arvelig døvhet reduseres betydelig i fremtiden. For det tredje dreier det seg om stamcelleteknologi: forskere har klart å gjenoppbygge hørselsceller i laboratorieforsøk. Under kurset skal vi ikke drøfte synspunkter på denne utviklingen, men spørre oss om det kan påvirke oss at det etter all sannsynlighet vil være færre mennesker som kan kategoriseres som helt døve i fremtiden.

Identitetsutvikling

Forskning innen fag som sosialantropologi og pedagogikk viser at det som tidligere kunne karakteriseres som en bestemt måte å være døv på, nå utfordres av mennesker som ønsker å omdefinere denne identiteten. Forsterkes dette bildet av at mange mennesker med hørselsrest, blant annet på grunn av forhold nevnt over, i sterkere grad ønsker kontakt med både den hørende og den tegnspråklige verden? Vil en slik utvikling utfordre den "gamle" måten å drive organisasjonen på?

Engasjement i organisasjonen

Parallelt med dette ser vi at mennesker i sterkere grad ønsker å involveres i ad.hoc.-oppgaver og i mindre grad ønsker å forplikte seg til arbeid utover et visst omfang. Spørsmålet vi må stille, er om vi har en organisasjon som legger til rette for det engasjementet som finnes eller om vi sitter fast i gamle mønstre som ikke nyttiggjør seg enkeltmenneskenes ønske om å bidra fordi vi driver på "gamlemåten".

Interessepolitikk

Det blir stadig viktigere å ha en tydelig stemme for å gjøre seg markert i kampen om oppmerksomhet. Mens vi tidligere til en viss grad kunne lene oss på velvilje og sympati, er det i dag en mengde organisasjoner som kjemper om denne oppmerksomheten. Vi må bli flinkere til å gjøre oss synlige - i media og blant beslutningstakere. Dette betyr at det lokalpolitiske engasjementet må løftes opp på et høyere nivå for at organisasjonen vår skal overleve i fremtiden.

Uklar organisasjonsstruktur

Norges Døveforbund har ingen enhetlig organisasjonsstruktur. Vi har medlemsforeninger som er basert i byer (for eksempel Oslo og Bergen, samt Stavanger og Sandnes), vi har noen som er basert i fylker (for eksempel Møre og Romsdal og Vestfold) - og vi har også fylkeslag (for eksempel Døves Fylkeslag Nordland). Dette er ingen enhetlig struktur, men resultat av prosesser og utvikling opp gjennom historien. Landsmøtet i Molde hadde forslag om døvekonsulenter, navn på foreningene mv., som må drøftes sammen med forsøkene på å skape en enhetlig organisasjonsstruktur.

Forvaltningsreformen

Den norske stat har bestemt at det skal gjøres endringer i forvaltningsnivåene. Lenge var det snakk om å inndele i regioner i stedet for fylker, men mye tyder i dag på at det først og fremst er oppgavefordeling mellom de eksisterende forvaltningsnivåene som endres. Fra 1.1.2010 skal det gjennomføres forvaltningsreformen. Ansvars- og oppgavefordelingen mellom forvaltningsnivåene skal avklares og den regionale statlige forvaltningen skal gjennomgås. Det skal være tre direkte folkevalgte forvaltningsnivåer i Norge, og det regionale nivået skal fornyes og styrkes. Selv om det nå ser ut til at det ikke blir veldig store endringer, kan det være riktig å hente inspirasjon fra regionaliseringstankegangen, for eksempel fra de ulike helseregionene.